

Konst som inte refererar till något litterärt innehåll brukar betecknas som konkret konst. Den representerar eller föreställer ingenting annat än sig självt. KG Nilsson, som just nu ställer ut på Konstens Hus, brukar underligt nog räknas som en konkretist. Det är lite besynnerligt att så sker, för själv förnekar han detta och man kan oftast i hans bilder ana en litterär idé. Nilsson, som fördjupat sig i Josef Albers färgteorier så till den grad att han utarbetat en egen färglära, arbetar med ett slags intellektuella kartbilder som refererar till företeelser i tiden. Josef Albers arbetade som lärare tillsammans med bland andra Johannes Itten och Piet Mondrian på den mytomspunna Bauhauskolan under den tyska Weimarrepublikens tid. Där utvecklades teorier och gjordes experiment runt färgernas inbördes förhållande till varandra. Deras rumsverkan, simultankontrasterna och gränskontrasterna emellan och de uttrycksmöjligheter detta ger upphov till. Färg och färgupplevelser är, konstaterade man, högst relativa företeelser. Det sker en ständig interaktion mellan dem. En färg kan till exempel upplevas som gråare mot en kontrasterande nyans medan den i ett annat sammanhang förefaller vara gulare. Så kan formerna också påverkas så att en infärgad yta ter sig större mot den ena eller den andra kulören. I ljuset av dessa undersökningar betraktar vi KG Nilssons konstnärsskap. Han arbetar med intellektuella modeller, med bildspråkliga byggklotsar i rena färger och former som vore de Brioleksaker, med dem konstruerar han och bokstavligt talat karterar företeelser i den värld vi lever i. Att fånga bilden av världen i leken med hjälp av leksaker är på ett plan lika sant som att söka gestalta den superrealistiskt. Den nya fraktala matematiken har lärt oss att det enda sättet att exakt beskriva världen är att konstruera den på nytt in i minsta detalj. Med andra ord, den låter sig inte med exakthet beskrivas. Då återstår bara språket, våra symboliska beskrivningar, och där det upphör så upphör också tanken, om vi får tro filosofen Wittgenstein.

Språket kan å andra sidan vara så mycket. Det kan vara blommigt retoriskt, återhållet och stramt, bombastiskt och övertalande, ekonomiskt och eftertänksamt och som i Nilssons fall lekfullt och allvarligt. Spelet som företeelse och idé är ett av hans teman. Ett annat är kartan, ofta i kombination med den sexkantiga hussymbolen med det spetsiga taket. Ett tredje är de färgundersökningar han genomför, vilka förmodligen av konstens uttolkare fört honom in i konkretistfällan. Han skiljer sig dock från den renodlade konkretismen i det att han bejaktar formernas rätt att representera någonting, bära en betydelse, en erfarenhet.

Den här utställningen känns lite som en retrospektiv som spänner över flera årtionden. Det lilla sexkantiga huset, som gjordes redan på sextioalet, har ju närmast blivit en ikon som hänger med som ett nästan lika etablerat varumärke som de McDonaldssymboler Nilsson beskärmar sig över i till exempel bilddystopin *Katastrof*. Man kan fråga sig vad det säger om respektive varuform, för vem ändrar på ett vinnande koncept?

Man kan hänföras av konst på många olika sätt. Konst som talar till intellektet kan, när den är som bäst, få tanken att svindla. Konst som talar till hjärtat får det att släppa i bröstet.

KG Nilssons redovisningar talar till förnuftet och det är inte alltid min mest underhållande samtalspartner men jag kan ändå respektera argumentationen.

Bertil Sundstedt